

Úkoly na týden 19.-23. 10. 2020- 6. ročník- Český jazyk

český jazyk, 6. ročník

19. 10.

uč. str. 20/ cv. 1a) přiřadte slova ke vzorům (písemně do školního sešitu)

uč. str. 20/ cv. 2 vypište ze řádku slova, která se neskloňují podle uvedeného vzoru

uč. str. 20/ cv. 3 doplňte správné tvary slov v závorce a určete u nich mluvnické kategorie (pád, číslo, rod) a vzor (vypište jen tato slova, ne celé cvičení)

20.10.

prostudujte si rámeček na str. 21 a vypracujte str. 21/ cv. 4 a 5

naučte se **skloňování názvů částí těla** - rámeček na str. 23

21.10.

napište str. 23/ cv. 2 a 3

do domácího sešitu vypracujte str. 24/ cv. 4

(kdo si není jistý, jaké tvary má použít, podívejte se pečlivě na str. 23/ cv. 1)

dobrovolně: str. 22, doplňte tabulku o bozích a křížovku pod tím, vyhledejte na internetu

22.10.

literatura: **bajka = příběh s ponaučením, v němž vystupují zvířata s lidskými vlastnostmi**

přečtěte si pracovní list o Ezopovi a bajkách a vypracujte druhý pracovní list, tedy I.

A. Krylov: Bajky

23.10.

přečtěte si rámeček na str. 24: **nepravidelnosti některých jmen vzoru píseň a kost (myš, noc, nemoc atd.)**, vypracujte tabulku na str. 25/ cv. 1 - písemně do školního sešitu

přečtěte si rámečky na straně 26: **krácení kmenové samohlásky**

Připomínám čtení, vyberte si nějakou knihu ze seznamu doporučené četby (nebo podle vlastní volby) a

využijte čas doma ke čtení. Přečtené si zapište do čtenářského deníku. Pokud máte deník z loňska, pokračujte v něm, pokud ne, založte si prosím nový.

Ezopovy bajky

Kdysi dávno se narodil kluk. Osud k němu nebyl zrovna mílosrdný – narodil se jako otrok, a navíc trpěl nemocemi, byl mrzák. Ale svému osudu se postavil. Svoji bystrou myslí si zajistil propuštění z otroctví a zanechal světu literární tvorbu, která patří mezi kulturní poklady lidstva. I když je již 27 století po smrti, je stále velmi známý. Možná si na jeho jméno nevzpomenete, ale určitě znáte jeho bajky. Řeč je o Ezopovi!

Pověst o propuštění z otroctví

Ezop byl otrokem a měl pána, který se jednoho dne při slavnosti směle vsadil o všechno své bohatství, že vypije moře. Druhého dne, když se probudil, uvědomil si svůj omyl a povolal

k sobě Ezopa. Ezop byl velmi moudrý, sečtělý a nápaditý člověk. Hned vymyslel, jak svému pánovi pomoci.

V určenou dobu oba sešli na mořské pobřeží, kde už čekal dav lidí, zvědavých na to, jak Ezopův pán splní svou část sázky – vypije moře. Ezop před ním předstoupil a řekl, že jeho pán klidně celé moře vypije, ale musí to být skutečně jenom to moře. Všechny řeky i jezera, která stékají do moře, musí nejprve zmizet, jinak nebude jeho pán schopen splnit to, co řekl. A protože nikdo nevěděl, jak nechat zmizet všechny řeky a jezera, ze sázky sešlo a Ezopův pán si mohl ponechat svůj majetek.

Aby se za tuto pomoc Ezopovi odměnil, dal mu svobodu. ■

Kdo byl Ezop?

Ezop (řecky Αἰσώπης) je zakladatel řecké bajky a patří dodnes k nejznámějším bajkařům. Působil v Řecku asi v 6. století př. n. l. O jeho životě toho není příliš známo, narodil se pravděpodobně jako otrok. Po propuštění z otroctví hodně cestoval. Procestoval Řecko, Babylonii a Egypt. Údajně byl po celý život velmi nemocen.

Své bajky přednášel ústně. Jeho bajky se postupně staly známé po celém světě (např. O silném heu, O pyšném ordu, O chytré lišce aj.). Na jeho tvorbu navázali pozdější bajkaři jako třeba Jean de La Fontaine nebo Ivan Andrejevič Krylov.

O čem jsou bajky?

Idé o krátké příběhy, v nichž vystupují zvířata a rostliny, které mají různé lidské vlastnosti, jako například závist, lakomost či vychytralost. Mnohdy se objevují také skuteční lidé a postavy řeckých bohů. Postavy v bajkách mezi sebou často hovoří a děj tak jde rychle kupředu. Každá bajka obsahuje na konci poučení.

Teprve ve 3. století př. n. l. byly Ezopovy bajky písemně zaznamenány a později Římany přepsány do veršů.

IVAN ANDREJEVIČ KRYLOV: BAJKY

1. Doplň do veršů správná slova z nabídky.

šťěstí, žít líně, vyhání, pavučiny, každý čeká, stížnosti, včela, jde s nimi, poklapy, těžké žít

Včela a mouchy

Vyprávěly dvě mouchy v úzkém kroužku,
že emigrují navždy do ciziny,
a přemlouvaly včelu, ať .....
Slyšely prý jen chválu od papoušků
na cizí poměry a blahobyt.
A doma pro ně je tak .....
Pořád jim někdo ubližuje, křivdí,
nemají nikde zastání,
pořád je někdo .....

A vůbec nejhorší jsou lidé.
Ti bohatí jsou do jednoho skupí
a tak nepřející,
že schovávají jídlo pod .....
A chudáci, ti nejsou jiní.
U nich ve světnici

pavouci zase předou .....
„Tak šťastnou cestu!“ popřála jim .....
„Já nevím, proč bych s vámi letět měla,
na domov nemám žádné .....
Mě všechny květy rády pohostí
a nenařikám ani na člověka.
Lette, když myslíte, že na vás .....
Kdo ale doma vlastní práci nectí
a myslí si, že bude dál .....
ten neudělá nikde žádné .....
a skončí zase jenom v pavučině.“

Snad v cizí zemi jako host
vzbuzuje lenoch menší pozornost.
Kdo doma si však dobyl úctu prací,
pod rodnou střechu vždycky rád se vrací.

(přeložila Hana Vrbová)

2. Děj bajky převyprávěj vlastními slovy.

.....
.....
.....
.....

3. Z následujících přísloví zakroužkuj ta, která vyjadřují ponaučení z uvedené bajky.

- a) Kdo neseje, ten nesklízí.
- b) Kdo chce víc, nemá nic.
- c) Bez práce nejsou koláče.
- d) Zadarmo ani kuře nehrabe.
- e) Všude dobře, doma nejlíp.
- f) Komu se nelení, tomu se zelení.

4. Zvířata v bajkách jednají a chovají se jako lidé. V textu podtrhni čtyři takové příklady.

5. Jaké vlastnosti autor přisoudil zvířatům v této bajce? K mouchám i včelám přiřaď alespoň jedno další zvíře, kterému je některá z jejich vlastností také přisuzována.

mouchy –

včely –